

Čtvrtek, 18. června 2020

P9_TA(2020)0137

Protokol o provádění Dohody mezi Evropským společenstvím a Guineou-Bissau o partnerství v odvětví rybolovu (2019–2024) (usnesení)**Nelegislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 18. června 2020 k návrhu rozhodnutí Rady o uzavření protokolu o provádění Dohody mezi Evropským společenstvím a Republikou Guinea-Bissau o partnerství v odvětví rybolovu (2019–2024) (08928/2019 – C9-0011/2019 – 2019/0090M(NLE))**

(2021/C 362/22)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (08928/2019),
 - s ohledem na uzavření protokolu o provádění Dohody mezi Evropským společenstvím a Republikou Guinea-Bissau o partnerství v odvětví rybolovu (08894/2019) (dále „protokol“),
 - s ohledem na žádost o souhlas, kterou předložila Rada v souladu s článkem 43, s čl. 218 odst. 6 druhým pododstavcem písm. a) a čl. 218 odst. 7 Smlouvy o fungování Evropské unie (C9-0011/2019),
 - s ohledem na čl. 31 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1380/2013 ze dne 11. prosince 2013 o společné rybářské politice, o změně nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutí Rady 2004/585/ES (nařízení o společné rybářské politice) ⁽¹⁾,
 - s ohledem na své usnesení ze dne 12. dubna 2016 o společných pravidlech pro uplatňování vnějšího rozměru společné rybářské politiky, včetně dohod o rybolovu ⁽²⁾,
 - s ohledem na své legislativní usnesení ze dne 18. června 2020 ⁽³⁾ o návrhu rozhodnutí,
 - s ohledem na čl. 105 odst. 2 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanovisko Výboru pro rozvoj,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro rybolov (A9-0013/2020),
- A. vzhledem k tomu, že celkovým cílem dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Guineou-Bissau je zlepšit spolupráci mezi EU a Guineou-Bissau v odvětví rybolovu, v zájmu obou stran, prostřednictvím podpory politiky udržitelného rybolovu a rozumného a udržitelného využívání rybolovných zdrojů v rybolovných zónách Guineje-Bissau, a to spolu s rozvojem odvětví rybolovu Guineje-Bissau a její modré ekonomiky;
- B. vzhledem k tomu, že využívání rybolovných práv v rámci předchozí dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu je považováno za celkově uspokojivé;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.

⁽²⁾ Úř. věst. C 58, 15.2.2018, s. 93.

⁽³⁾ Přijaté texty, P9_TA(2020)0136.

Čtvrtek, 18. června 2020

- C. vzhledem k tomu, že dohoda o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Guineou-Bissau získala v souvislosti s různými dohodami o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu, které EU uzavírá se třetími zeměmi, značný význam, neboť v současné době je z hlediska finančních prostředků třetí nejdůležitější takovou dohodou, přičemž je navíc třeba zohlednit skutečnost, že je jednou z toliko tří dohod, jež poskytují přístup ke smíšenému rybolovu;
- D. vzhledem k tomu, že příspěvek rybolovu Guineje-Bissau k bohatství této země je velmi nízký (3,5 % HDP v roce 2015), ačkoli finanční prostředky převáděné v rámci dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu jako finanční kompenzace za přístup k rybolovným zdrojům budou pro veřejné finance této země představovat významný přínos;
- E. vzhledem k tomu, že ve srovnání s předchozím protokolem se finanční příspěvek EU zvyšuje z 9 milionů EUR na 11,6 milionu EUR ročně, pokud jde o roční částku na přístup k rybolovným zdrojům, a ze 3 milionů na 4 miliony EUR ročně na podporu odvětvové rybářské politiky Guineje-Bissau;
- F. vzhledem k tomu, že během období, na které se protokol vztahuje, budou rybolovná práva definována dvěma způsoby: během prvních dvou let na základě intenzity rybolovu (měřené v hrubé registrované prostornosti) a během posledních tří let na základě celkového přípustného odlovu (v tunách); vzhledem k tomu, že tento přechod musí být během prvních dvou let platnosti protokolu doprovázen zavedením systému na elektronické vykazování úlovků a zpracování údajů o úlovcích;
- G. vzhledem k tomu, že na první období, na které se vztahuje protokol, jsou rybolovná práva přiznaná loďstvům EU následující: 3 700 GRT pro mrazírenské trawlerly lovící garnáty, 3 500 GRT pro mrazírenské trawlerly lovící ryby a hlavonožce a 15 000 GRT pro trawlerly lovící malé pelagické druhy, 28 mrazírenských plavidel lovicích tuňáky lovící tuňáky nevodem a plavidel lovicích je na dlouhou lovnou šňůru a 13 plavidel lovicích tuňáky na pruty; vzhledem k tomu, že na druhé období jsou rybolovná práva přiznaná loďstvům EU následující: 2 500 tun pro mrazírenské trawlerly lovící garnáty, 11 000 GRT pro mrazírenské trawlerly lovící ryby, 1 500 tun pro mrazírenské trawlerly lovící hlavonožce a 18 000 tun pro trawlerly lovící malé pelagické druhy, 28 mrazírenských plavidel lovicích tuňáky vlečnou sítí a plavidel lovicích na dlouhou lovnou šňůru a 13 plavidel lovicích tuňáky na pruty;
- H. vzhledem k tomu, že první dohoda o rybolovu mezi Evropským hospodářským společenstvím a Guineou-Bissau pochází z roku 1980; vzhledem k tomu, že platnost předchozího protokolu k dohodě vypršela dne 23. listopadu 2017; vzhledem k tomu, že výkonnost složky těchto dohod týkající se rozvojové spolupráce (tedy odvětvové podpory) nebyla celkově uspokojivá; k tomu, že bylo přesto dosaženo pokroku v monitorování, kontrole a sledování rybolovných činností a kapacitě hygienické inspekce i v zapojení Guineje-Bissau do regionálních rybolovných organizací; vzhledem k tomu, že odvětvovou spolupráci je třeba posílit s cílem lépe podpořit rozvoj místního odvětví rybolovu a souvisejících průmyslových odvětví a činností, aby bylo zajištěno, že větší podíl přidané hodnoty z využívání přírodních zdrojů země zůstane v Guineji-Bissau;
- I. vzhledem k tomu, že v zájmu podpory rozvoje odvětví rybolovu Guineje-Bissau je nezbytná základní infrastruktura, která stále chybí, jako jsou mimo jiné přístavy, místa vykládky a infrastruktura pro skladování a zpracování ryb, a to s cílem přilákat vykládky ryb ulovených ve vodách Guineje-Bissau;
- J. vzhledem k tomu, že v roce 2021 započne desetiletí vědy o oceánech pro udržitelný rozvoj (2021–2030), které vyhlásila OSN; vzhledem k tomu, že by třetí země měly být vybízeny k tomu, aby se při získávání poznatků zhostily klíčové úlohy;
- K. vzhledem k tomu, že obchod s produkty rybolovu z Guineje-Bissau s EU je již dlouhou dobu zakázán z důvodu neschopnosti této země dodržovat hygienická opatření vyžadovaná EU; vzhledem k tomu, že hlavní překážkou vývozu rybolovných produktů rybolovu z Guineje do EU je zpoždění procesu vydání osvědčení analytické laboratoři (CIPA); vzhledem k tomu, že guinejské orgány a Evropská komise na procesu vydání osvědčení společně pracují, aby tento zákaz mohl být zrušen;
- L. vzhledem k tomu, že je třeba zajistit, aby větší část přidané hodnoty z využívání rybolovných zdrojů z rybolovné oblasti Guineje-Bissau zůstala v této zemi;

Čtvrtek, 18. června 2020

- M. vzhledem k tomu, že vytváření přímých pracovních míst v odvětví rybolovu v Guineji-Bissau je omezené, a to i při zohlednění zaměstnávání místních členů posádek na palubě rybolovných plavidel (jejich současný počet je nižší než v době, kdy byl uzavřen předchozí protokol) nebo žen, kterým poskytuje toto odvětví obživu a které v něm pracují;
- N. vzhledem k tomu, že oproti předchozímu protokolu se výrazně zvýšil počet námořníků, kteří mají být zaměstnáni v loďstvu EU; vzhledem k tomu, že se plavidla Unie mají snažit najímat další guinejské námořníky; vzhledem k tomu, že orgány Guineje-Bissau mají vypracovat a průběžně aktualizovat orientační seznam kvalifikovaných námořníků, kteří se ucházejí o zaměstnání na plavidlech z Unie;
- O. vzhledem k tomu, že v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu v teritoriálních vodách Guineje-Bissau bylo dosaženo pokroku díky zlepšení metod dohledu ve vylučné ekonomické zóně této země, zejména díky zdrojům přiděleným orgánu FISCAP (Inspekce a kontrola rybolovných činností), který zahrnuje sbor pozorovatelů a rychlá hlídková plavidla; vzhledem k tomu, že stále existují nedostatky a problémy, které je nutné překonat, včetně otázek souvisejících se systémem monitorování plavidel (VMS);
- P. vzhledem k tomu, že došlo k pokroku v charakterizaci populací žijících při dně v guinejské vylučné ekonomické zóně, a zejména byla vypracována „zpráva o hodnocení populací žijících při dně ve vylučné ekonomické zóně Guineje-Bissau“ z ledna 2019;
- Q. vzhledem k tomu, že Guinea-Bissau je jednou ze 13 zemí spadajících do oblasti působnosti projektu „Zlepšení regionální správy rybolovu v západní Africe (PESCAO)“, který byl přijat rozhodnutím Komise C(2017)2951 dne 28. dubna 2017, jehož cílem je kromě jiného posílit prevenci nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a reagovat na něj tím, že selepší monitorování, kontrola a dohled na vnitrostátní a regionální úrovni;
- R. vzhledem k tomu, že začlenění doporučení, která dříve přijal Parlament, do stávajícího protokolu nebylo zcela uspokojivé;
- S. vzhledem k tomu, že Parlament musí být ve všech etapách včas informován o postupech týkajících se protokolu či jeho prodloužení platnosti;
- bere na vědomí význam dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Guineou-Bissau, a to jak pro Guineu-Bissau, tak pro loďstva EU působící v rybolovné oblasti této země; zdůrazňuje, že existuje prostor pro dosažení účinnějšího pokroku, pokud jde o spolupráci v oblasti rybolovu mezi EU a Guineou-Bissau, a opětovně vyzývá Komisi, aby přijala veškerá opatření nezbytná k tomu, aby se v tomto ohledu šlo nad rámec dřívějších prováděcích protokolů k dohodě tak, aby se zajistilo, že tato dohoda povede v globálním měřítku k uspokojivé úrovni rozvoje místního rybolovného odvětví, a to způsobem, který bude v souladu se záměry uvedenými v cíli udržitelného rozvoje č. 14, tedy chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje;
 - je toho názoru, že cílů dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Republikou Guinea-Bissau bylo dosaženo v různé míře: zatímco dohoda nabídla a poskytuje významná rybolovná práva pro plavidla EU v rybolovné oblasti Guineje-Bissau a evropsští rybáři tyto možnosti využívají ve vysoké míře, avšak místní odvětví rybolovu se celkově nerozvinulo dostatečně ani uspokojivě;
 - zdůrazňuje, že tento protokol obsahuje ve svém článku 3 ustanovení o nediskriminaci, podle něž se Guinea-Bissau zavazuje, že jiným zahraničním loďstvům působícím v rybolovné oblasti Guineje-Bissau, která mají stejné charakteristiky a zaměřují se na stejné druhy, neposkytne příznivější technické podmínky; vyzývá Komisi, aby pozorně sledovala dohody EU o rybolovu se třetími zeměmi, které jsou v rybolovné oblasti Guineje-Bissau;
 - vítá příspěvek plavidel EU k zabezpečení potravin v Guineji-Bissau prostřednictvím přímých vykládek, jak je uvedeno v kapitole 5 přílohy k protokolu, ve prospěch místních komunit a za účelem podpory vnitřního obchodu s rybami a jejich konzumace;
 - je toho názoru, že přechod na nový způsob řízení rybolovných práv (od řízení na základě intenzity rybolovu k řízení na základě celkového přípustného odlovu) představuje pro tento protokol výzvu; vyzývá Komisi a Guineu-Bissau, aby bezodkladně podpořily vhodný a účinný přechod, jenž zajistí nezbytnou spolehlivost a účinnost elektronického systému hlášení úlovků (ERS) a zpracování údajů o úlovcích;

Čtvrtek, 18. června 2020

6. zdůrazňuje, že je potřebný významný pokrok v rozvoji odvětví rybolovu Guineje-Bissau, a to i na úrovni průmyslu a souvisejících činností, a vyzývá Komisi, aby přijala veškerá nezbytná opatření – včetně případné revize a navýšení součásti dohody zaměřené na odvětvovou podporu, spolu s opatřeními pro zvýšení míry čerpání finančního příspěvku – s cílem dosažení tohoto cíle;
7. domnívá se, že dohoda o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Guineou-Bissau nedosáhne svých cílů, pokud nebude přispívat k zavedení dlouhodobě udržitelného systému řízení využívání jejich rybolovných zdrojů; domnívá se, že je nanejvýš důležité dodržovat ustanovení protokolu o odvětvové podpoře tak, aby přispívala k plnému provádění národní strategie pro odvětví rybolovu a modré ekonomiky; určuje v tomto ohledu jako prioritní oblasti, které má EU podporovat, a pokud jde o mobilizaci nezbytné technické a finanční pomoci:
- a) posílení institucionálních kapacit, zejména regionálních a globálních strategií pro řízení rybolovu s cílem zohledňovat kumulativní dopady různých dohod o rybolovu v zemích tohoto regionu;
 - b) podporu posilování chráněných mořských oblastí s cílem přechodu k integrovanému řízení rybolovných zdrojů;
 - c) rozvoj infrastruktury pro rybolov a souvisejících činností, jako jsou přístavy (pro průmyslový i drobný rybolov), místa na vykládku, uskladnění a zpracování ryb, trhy, distribuční a obchodní zařízení, laboratoře pro analýzu kvality, s cílem přilákat vykládku ryb ulovených ve vodách Guineje-Bissau;
 - d) posílení kapacit místních subjektů v odvětví rybolovu prostřednictvím podpory organizací rybářů;
 - e) odbornou přípravu pro rybáře;
 - f) podporu drobného rybolovu,
 - g) podílení se na dobrém stavu prostředí mořských vod, zejména podporou sběru odpadu a lovných zařízení místními aktéry;
 - h) uznání a posílení úlohy žen a mladých lidí v oblasti rybolovu spolu s posílením organizace jejich míst prostřednictvím podpory vytváření podmínek, které jsou pro tento účel nezbytné;
8. naléhavě vyzývá Evropskou komisi a členské státy, aby ve svých politikách oficiální rozvojové spolupráce a pomoci zohledňovaly skutečnost, že Evropský rozvojový fond (ERF) a odvětvová podpora poskytovaná v rámci Dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Republikou Guinea-Bissau se musí vzájemně doplňovat a musí být plně koordinovány, a to s cílem posílení místního odvětví rybolovu;
9. vyjadřuje své znepokojení nad rostoucím počtem továren na rybí moučku a rybí tuk na západoafrickém pobřeží, které jsou rovněž zásobovány rybami z vod Guineje Bissau; zdůrazňuje skutečnost, že krmný rybolov je v rozporu se zásadou udržitelnosti a dodáváním cenných zdrojů bílkovin místním komunitám; vítá rozšíření přístavu a přístavních zařízení v Guineji-Bissau, ale zároveň vyjadřuje své obavy, že by ji mohla následovat výstavba nových továren na výrobu rybí moučky;
10. vyzývá Komisi a orgány Guineje-Bissau, aby posílily svou spolupráci s cílem stanovit podmínky pro vývoz rybolovných produktů z Guineje-Bissau do EU, zejména pokud jde o ověřování požadovaných hygienických podmínek a certifikaci analytické laboratoře (CIPA), a to s cílem dosáhnout zrušení současného zákazu a podpořit rozvoj místního odvětví rybolovu, a tedy dosáhnout pokroku v plnění cílů dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu;
11. podporuje potřebu zlepšit příspěvek dohody na místní vytváření přímých a nepřímých pracovních míst buď na plavidlech, která jsou provozována v rámci dohody, nebo v rámci činností souvisejících s rybolovem, a to jak předcházejících, tak následných; domnívá se, že členské státy mohou hrát klíčovou úlohu a být aktivní součástí úsilí v oblasti budování kapacit a odborné přípravy s cílem dosažení uvedených cílů;
12. připomíná jedinečnou povahu mořských a pobřežních ekosystémů Guineje-Bissau, jako jsou mangrovové porosty, které slouží jako sádky pro rybolovné zdroje, a které vyžadují intenzivnější opatření na ochranu a obnovu biologické rozmanitosti;

Čtvrtek, 18. června 2020

13. je přesvědčen, že, by se měly shromažďovat informace o přínosech provádění protokolu pro místní hospodářství (pokud jde o zaměstnanost, infrastrukturu nebo zlepšení situace v sociální oblasti);
14. je přesvědčen, že je třeba zlepšit množství a kvalitu údajů o všech úlovcích (cílových druhů a vedlejších úlovcích), o stavu rybolovných zdrojů v rybolovných oblastech Guineje-Bissau a obecně o dopadu dohody na ekosystémy a že je třeba usilovat o rozvoj schopností Guineje-Bissau tyto údaje získávat; žádá Evropskou komisi o podporu řádného fungování subjektů odpovědných za dohled nad prováděním dohody, a to smíšeného výboru a společného vědeckého výboru, jakož i zapojení sdružení drobného rybolovu, sdružení žen pracujících v odvětví rybolovu, odborových svazů, zástupců pobřežních komunit a organizací občanské společnosti Guineje-Bissau;
15. domnívá se, že je naprosto nezbytné zlepšit shromažďování údajů o úlovcích v Guineji-Bissau; dále vyzývá ke zlepšení přenosu dat ze systémů VMS na plavidlech EU africkým orgánům prostřednictvím státu vlajky plavidla; vyzývá ke zlepšení interoperability datových systémů;
16. naléhavě vyzývá ke zveřejnění zpráv o opatřeních, kterým se dostalo podpory v rámci odvětvové podpory, s cílem větší transparentnosti;
17. domnívá se, že v případě ukončení rybolovu nebo zavedení jeho omezení z důvodu udržitelnosti zdrojů na základě spolehlivých vědeckých doporučení, jak je stanoveno v protokolu, musí být na prvním místě řešeny potřeby místního rybolovu;
18. zdůrazňuje význam požadavku na odlov pouze přebytku přípustného odlovu pro plavidla Unie lovící ve vodách třetích zemí;
19. podporuje potřebu zlepšit správu, kontrolu a dohled nad rybolovnými zónami Guineje-Bissau a bojovat proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, mimo jiné posílením monitorování plavidel (prostřednictvím systému VMS) s cílem zlepšit udržitelnost rybolovných činností;
20. naléhavě vyzývá k začlenění ustanovení o transparentnosti, což by znamenalo zveřejnění veškerých dohod se státy nebo soukromými subjekty, které udělily zahraničním plavidlům možnost přístupu do výlučné ekonomické zóny Guineje-Bissau;
21. zdůrazňuje, že je důležité přidělovat rybolovná práva poskytovaná v rámci dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu na základě zásady spravedlnosti, vyváženosti a transparentnosti;
22. zdůrazňuje, že je důležité, aby vykládky ryb v přístavech Guineje Bissau přispívaly k místním činnostem spojeným se zpracováním a k zajištění potravin, a to jak z hlediska druhů ryb, tak z hlediska jejich kvality;
23. žádá Komisi, aby Parlamentu předkládala zápisy a závěry ze schůzí smíšeného výboru, víceletý odvětvový program uvedený ve článku 5 protokolu a výsledky jeho ročních hodnocení, informace o koordinaci tohoto programu se strategickým plánem rozvoje rybolovu v Guineji-Bissau (2015–2020), jakož i zápisy a závěry ze schůzí společného vědeckého výboru, stejně jako informace o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu v rybolovné zóně Guineje, integraci hospodářských subjektů EU do odvětví rybolovu v Guineji (článek 10 protokolu) a ověřování plnění povinností majitelů lodí (např. ve vztahu k příspěvkům v naturáliích uvedeným v kapitole V přílohy protokolu); žádá Evropskou komisi, aby v posledním roce uplatňování protokolu a před zahájením jednání o jeho prodloužení předložila Parlamentu úplnou zprávu o jeho uplatňování;
24. vyzývá Komisi a orgány Guineje-Bissau, aby poskytovaly podrobnější informace o rozvoji činností průmyslového rybolovu v tomto regionu;
25. vyzývá Komisi, aby lépe začlenila doporučení Parlamentu do dohody o partnerství v oblasti udržitelného rybolovu mezi EU a Guinejou-Bissau a zohlednila je v rámci postupů obnovení protokolu;
26. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států a Guineje-Bissau.